

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/62/2020
Identifikačné číslo spisu: 5115200070
Dátum vydania rozhodnutia: 17.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5115200070.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu 1/: P. A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX, XXX XX E. H. Z. a žalobcu 2/: U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Q. XXX, obaja zastúpení MAJCHRÁK & MAJCHRÁK, advokáti, s. r. o., so sídlom 023 05 Nová Bystrica 850, IČO: 36 416 525, proti žalovanému: JUDr. Jaroslav Jakubčo, PhD., so sídlom Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, konkurzný správca úpadcu: STAVOUNIVERZÁL, s.r.o., so sídlom Cesta do Rudiny 2262, 024 01 Kysucké Nové Mesto, IČO: 36 380 458, o vylúčenie majetku zapísaného v súpise všeobecnej podstaty úpadcu, o dovolaní žalobcu 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 14CoKR/33/2018-211 zo dňa 21. februára 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaný m á proti žalobcom n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 5Cbi/1/2015-121 zo dňa 18. mája 2018 zamietol žalobu a žalovanému priznal voči žalobcovi 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1 V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobou sa žalobcovia domáhali, aby súd vylúčil zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu pohľadávku v sume 78.852,16 Eur s príslušenstvom, uplatnenú v konaní vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 17Cb/27/2014 voči dlžníkovi Univerzitná nemocnica Martin, Kollárova 2, 036 01 Martin, ktorej zápis do súpisu všeobecnej podstaty úpadcu bol zverejnený v Obchodnom vestníku č. 191/2014 zo dňa 07.10.2014 pod položkou K019245 s poradovým č. 36. Uplatnený nárok odôvodnili tým, že spornú pohľadávku nadobudli postúpením od úpadcu tak, že žalobca 1/ nadobudol pohľadávku v sume 20.000,- Eur s príslušenstvom a žalobca 2/ nadobudol pohľadávku v sume 58.852,18 Eur s príslušenstvom. Sporná pohľadávka pritom vyplýva zo Zmluvy o

dielo č. 4280/2009 zo dňa 20.11.2009, uzatvorenej medzi úpadcom a Univerzitnou nemocnicou Martin, ktorej predmetom bola stavba špecifikovaná ako „Dostavba chirurgického pavilónu 04 UNM v Martine“. Zmluva obsahovala v čl. VI. bod 6.15 dojednanie, podľa ktorého je postúpenie práv a záväzkov z nej možné len so súhlasom Univerzitnej nemocnice Martin a riadiaceho orgánu. Pretože dlžník - Univerzitná nemocnica Martin na výzvu veriteľa - úpadcu pohľadávku vo výške 78.852,16 Eur nezaplatila, pričom súčasťou tejto výzvy bolo aj upozornenie o využití práva úpadcu odstúpiť od dohody uvedenej v čl. VI. bod 6.15, nastali v dôsledku nespĺnenia povinnosti zo strany dlžníka účinky odstúpenia úpadcu od tejto časti zmluvy o dielo, a teda úpadca ako veriteľ už nebol viac viazaný dohodou o zákaze postupovania práv a záväzkov zo zmluvy bez súhlasu objednávateľa. Úpadca tak pohľadávku postúpil na žalobcov. Žalobcovia vyjadrili presvedčenie, že postúpenie pohľadávky bolo vykonané v súlade s právom, a preto bolo zapísanie pohľadávky do všeobecnej podstaty úpadcu nedôvodné.

1.2 Súd prvej inštancie poukázal na stanovisko žalovaného, podľa názoru ktorého odstúpenie od zmluvy o dielo len ohľadom jej čl. VI. bod 6.15 nie je platným právnym úkonom, keďže nemožno akceptovať platnosť čiastočného odstúpenia od zmluvy, ktorého zámerom bolo vylúčiť riadne dohodnuté obmedzenie pri postupovaní pohľadávok, dojednané najmä pre prípady postupovania sporných pohľadávok. Podľa žalovaného išlo o zneužitie práva, ktoré nepožíva právnu ochranu, a tento právny úkon je neplatný aj pre rozpor s dobrými mravmi. Uviedol, že každý úkon, ktorý má za cieľ obísť niektoré zmluvné dojednanie, resp. zabrániť jeho uplatneniu, je potrebné považovať za porušenie zásad poctivého obchodného styku. Keďže odstúpenie od zmluvy o dielo len ohľadom čl. VI. bodu 6.15 nepovažoval žalovaný za platný právny úkon, aj postúpenie pohľadávky považoval za odporujúce dohode medzi dlžníkom a úpadcom, na základe čoho ho označil za neplatné, pričom podľa jeho názoru tak nie sú dané dôvody vylučujúce zápis dotknutej pohľadávky do súpisu.

1.3 Súd prvej inštancie z hľadiska právneho posúdenia veci poukázal na § 344, § 346 ods. 1, § 347 ods. 1 a 2, § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej len „Obch. zák.“), na § 39, § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „Obč. zák.“), § 78 ods. 1 a 2 a 4 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“). Uviedol, že primárne skúmal včasnosť podania žaloby, keď zistil, že žalobcovia boli konkurzným súdom vyzvaní, aby podali vylučovaciu žalobu v lehote 40 dní od zverejnenia uznesení súdu v Obchodnom vestníku, ktoré boli zverejnené vo vestníku č. 225/2014 zo dňa 25.11.2014, pričom tieto sa považujú za zverejnené v zmysle § 199 ods. 9 ZKR dňa 26.11.2014. Posledný deň lehoty na podanie vylučovacej žaloby bol teda 05. január 2015 a žaloba bola podaná v súlade s v tom čase platným ust. § 42 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku telefaxom dňa 05.01.2015 a doplnená (odovzdaná na poštovú prepravu) v zákonnej 3-dňovej lehote, t. j. včas.

1.4 Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania preukázané, že majetok, ktorého vylúčenia zo súpisu sa žalobcovia domáhajú, bol do súpisu v Obchodnom vestníku č. 191/2014 zapísaný s poznámkou v prospech žalobcov. Konkurz vyhlásený na majetok úpadcu stále trvá a medzičasom nedošlo k vylúčeniu dotknutého majetku zo súpisu.

1.5 Po posúdení žaloby a vyhodnotení vykonaných dôkazov dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobcovia ako nositelia dôkazného bremena toto neuniesli a nepreukázali skutočnosť, ktorá by zapísanie majetku do súpisu majetku úpadcu vylučovala. Žalobcovia svoje právo na vylúčenie pohľadávky zo súpisu odvodzovali od Zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorej predchádzalo odstúpenie úpadcu od článku zmluvy o dielo, ktorý zakazoval postupovať práva a záväzky zo zmluvy na tretie osoby bez súhlasu objednávateľa. V prvom rade preto súd považoval za potrebné riešiť otázku platnosti odstúpenia úpadcu od konkrétneho článku zmluvy. Keďže v zmluve nebolo dohodnuté inak, aplikoval súd dispozitívne ust. § 344 a nasl. Obch. zák., v zmysle ktorých má zmluvná strana v prípadoch, ktoré ustanovuje zmluva alebo zákon, možnosť od zmluvy odstúpiť, a to v celom rozsahu alebo od časti záväzku. Odstúpenie od časti záväzku podľa § 347 Obch. zák. však neznamená možnosť odstúpiť od ľubovoľného ustanovenia zmluvy, ale možnosť odstúpiť ohľadne časti plnenia. Odsek 1 tohto ustanovenia oprávňuje odstúpiť od zmluvy ohľadne plnenia, ktoré sa týka časti splatného záväzku, s ktorým je druhá zmluvná strana v omeškaní a odsek 2 oprávňuje zmluvnú stranu pri zmluvách s postupným čiastkovým plnením odstúpiť ohľadne čiastkového plnenia, s ktorým je dlžník v omeškaní. Z ust. § 347 Obch. zák. je tak zrejmé, že čiastočné odstúpenie od zmluvy je možné iba vo vzťahu k

plneniu zo zmluvy. Podľa súdu prvej inštancie, ak by bola pripustená možnosť zmluvných strán selektívne odstupovať od zmluvných dojednaní, dochádzalo by k zmene obsahu zmluvy v dôsledku jednostranných právnych úkonov tam, kde je nevyhnutná dohoda zmluvných strán, teda zákonom neaprobovaným spôsobom. Takto by bolo možné odstúpiť napr. od ustanovení o dojednanej zmluvnej pokute, od dojednanej výšky úrokov z omeškania, ad absurdum od ustanovenia o dojednanej odplate.

1.6 Súd prvej inštancie sa stotožnil s vyjadrením žalovaného, že zvolený postup žalobcov bol v rozpore s účelom a zmyslom ustanovenia brániaceho postupovaniu pohľadávok, pričom poukázal aj na ust. § 351 ods. 1 Obch. zák., ktorý upravuje následky odstúpenia od zmluvy, a síce, že odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy. Toto ustanovenie zároveň hovorí, že odstúpenie od zmluvy sa nedotýka tých ustanovení zmluvy, ktoré vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po ukončení zmluvy. Takýmto ustanovením je podľa súdu aj ustanovenie o zákaze postupovania pohľadávok bez súhlasu druhej zmluvnej strany, čo podporuje záver, že od zmluvného dojednania o zákaze postupovania pohľadávok na tretie osoby nemožno odstúpiť. Súd odstúpenie úpadcu od článku VI. bodu 6.15 Zmluvy o dielo teda vyhodnotil ako právny úkon, ktorý je v rozpore s obsahom a účelom zákona, a teda je s poukazom na ust. § 39 Obč. zák. absolútne neplatný. Z dôvodu jeho neplatnosti je potom s odkazom na § 39 a § 525 ods. 2 Obč. zák. pre rozpor so zákonom absolútne neplatná aj Zmluva o postúpení pohľadávky úpadcu zo zmluvy o dielo na žalobcov (rozpor zmluvy o postúpení s existujúcim a účinným zákazom postupovania pohľadávok zo zmluvy o dielo na tretie osoby bez predchádzajúceho súhlasu objednávateľa). Súd preto žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietol.

1.7 Súd prvej inštancie neopomenul vyjadriť sa aj k súdnym rozhodnutiam, na ktoré v priebehu konania poukazovali strany sporu. Právny zástupca žalobcov poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. M Cdo 10/99, podľa ktorého je možné odstúpiť aj len od časti zmluvy. Súd prvej inštancie uviedol, že sa mu toto rozhodnutie nepodarilo vyhľadať, pričom z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 797/2015-18 a z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/298/2012, v ktorých sa toto rozhodnutie okrajovo spomína, možno podľa súdu vyvodiť, že rozhodnutie sa týkalo odstúpenia od časti predmetu plnenia zmluvy, ktoré, ako súd uviedol vyššie, je možné. Súd nezistil, že by toto rozhodnutie malo riešiť otázku odstúpenia od konkrétneho článku zmluvy, či dokonca priamo odstúpenie od dohody o zákaze postupovania pohľadávok. Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14CoKR/12/2017, na ktorý poukazoval žalovaný, vychádzal podľa názoru súdu z iných skutkových okolností a jeho právne závery tak pre toto konanie neboli relevantné.

1.8 O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) s tým, že žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný, a preto mu súd priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na základe odvolania žalobcov potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a žalovanému priznal proti žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

2.1 Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so závermi a odôvodnením súdu prvej inštancie, v súvislosti s čím poukázal aj na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 350/09 zo dňa 08. októbra 2009, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 170/2005 a na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 147/2011 z 25. apríla 2012. Uviedol, že žalobcovia v podanom odvolaní namietali nesprávne právne posúdenie veci prvoinstančným súdom a zároveň, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Ani jeden z týchto prípadov odôvodňujúcich opodstatnenosť odvolania však odvolací súd v predmetnej sporovej veci nevzhladol.

2.2 Odvolací súd vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcov v prvom rade poukázal vo všeobecnosti na to, že žalobcovia, ktorí sa domáhajú vylúčenia určitého majetku z konkurznej podstaty, sú povinní tvrdiť a preukázať naplnenie všetkých zákonom vyžadovaných predpokladov pre takéto súdne rozhodnutie, pričom sú povinní okrem iného preukázať, že dotknutá pohľadávka nemala byť do súpisu zapísaná, a že právo, ktoré zapísanie do súpisu vylučuje, aktuálne svedčí žalobcom. Vzhľadom na uvedené bol podľa

odvolacieho súdu na mieste postup súdu prvej inštancie, ktorý sa predovšetkým zaoberal otázkou platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, na základe ktorej mali žalobcovia predmetnú pohľadávku, ktorej vylúčenia zo súpisu majetku úpadcu sa domáhali, nadobudnúť.

2.3 K odvolacej námietke žalobcov, že v zmysle ust. § 347 ods. 1 Obch. zák. boli oprávnení odstúpiť od časti záväzku, ktorého sa týkalo omeškanie dlžníka so zaplatením sumy 78.852,16 Eur, čím boli oprávnení odstúpiť zmluvy v časti čl. VI bod 6.15 zmluvy, podľa ktorého je postúpenie práv a záväzkov zo zmluvy o dielo viazané na súhlas objednávateľa a predchádzajúci súhlas riadiaceho orgánu, odvolací súd uviedol, že § 347 ods. 1 Obch. zák. umožňuje odstúpenie od zmluvy ohľadne plnenia, ktoré sa týka časti záväzku, za predpokladu, že sa omeškanie dlžníka alebo veriteľa týka iba časti splatného záväzku. Toto ustanovenie sa dotýka prípadov, keď dlžník napriek tomu, že je povinný poskytnúť celé plnenie, túto svoju povinnosť nesplní a poskytne len časť plnenia a s inou časťou svojho plnenia sa dostáva do omeškania. V takýchto prípadoch je veriteľ oprávnený odstúpiť od zmluvy v rozsahu nespĺneného plnenia, teda toho plnenia, s ktorým je dlžník v omeškani. V dotknutom prípade však úpadca STAVOUNIVERZÁL, s.r.o. listom zo dňa 03.01.2014 označeným ako Výzva na splatenie dlhu, čiastočné odstúpenie od zmluvy - oznámenie, odstúpenie obmedzil na konkrétne zmluvné dojednanie v čl. VI bod 6.15 zmluvy, ktoré upravuje otázku postúpenia práv a záväzkov z dotknutej zmluvy o dielo. V prípade takto vymedzeného odstúpenia od zmluvy sa potom nejedná o odstúpenie v zmysle § 347 ods. 1 Obch. zák., teda o odstúpenie ohľadom časti plnenia, vo vzťahu ku ktorému je druhá zmluvná strana v omeškani. Dotknutá zmluva v čl. III vymedzila jej predmet ako zhotovenie diela SO - stavebná časť stavby a PS - zdravotnícka technológia v rozsahu a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve. Odstúpenie v zmysle ust. § 347 ods. 1 Obch. zák. by tak prichádzalo do úvahy výlučne vo vzťahu k niektorej z častí v čl. III vymedzeného predmetu zmluvného plnenia, a nie vo vzťahu k úprave všeobecných práv a povinností zmluvných strán, medzi ktorú úpravu možno zahrnúť aj úpravu platobných podmienok obsiahnutých v čl. VI zmluvy o dielo. V zhode so súdom prvej inštancie preto odvolací súd konštatoval, že čiastočné odstúpenie od zmluvy podľa § 347 ods. 1 Obch. zák. by bolo možné iba vo vzťahu k plneniu zmluvy, nie vo vzťahu k jednotlivým zmluvným dojednaniám. Tvrdenie žalobcov o čiastočnom odstúpení od zmluvy v zmysle ust. § 347 ods. 1 Obch. zák. vo vzťahu k časti plnenia podľa odvolacieho súdu nemohlo obstáť aj z toho dôvodu, že podľa vyjadrenia žalobcov mala byť časť plnenia podľa zmluvy o dielo, ktorej sa týka sporná pohľadávka, ktorej vylúčenia z podstaty sa žalobcovia domáhali, vykonaná, čo evokuje záver, že v tejto časti plnenia mal záväzok vykonať dielo zaniknúť jeho splnením.

2.4 Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, že v prípade zmluvne dojednaného zákazu postúpenia práv a povinností zo zmluvy bez predchádzajúceho súhlasu zmluvnej strany, resp. riadiaceho orgánu, sa jedná o také dojednanie zmluvných strán, ktoré vzhľadom na svoju povahu má v zmysle ust. § 351 ods. 1 Obch. zák. trvať aj po ukončení zmluvy. V tomto smere považoval odvolací súd za potrebné poukázať na účel a zmysel zákonného ustanovenia § 525 ods. 2 Obč. zák., v zmysle ktorého nemožno postúpiť pohľadávku, ak by jej postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom. Postúpením pohľadávky pritom dochádza k zmene veriteľa tak, že do existujúceho záväzkového vzťahu medzi pôvodným veriteľom a dlžníkom vstupuje nový veriteľ, ktorý preberá pohľadávku pôvodného veriteľa, čím dochádza k zmene v osobe veriteľa bez toho, aby sa súčasne zmenil obsah záväzkového vzťahu. Účelom ust. § 525 ods. 2 Obč. zák. je pritom práve vylúčenie zmeny v osobe veriteľa postúpením pohľadávky, a to na základe dohody veriteľa s dlžníkom. Podľa tohto ustanovenia tak osobitnou dohodou medzi dlžníkom a veriteľom možno postúpenie pohľadávky vylúčiť úplne, prípadne na určitú dobu, v prospech určitej osoby, alebo takéto postúpenie viazať na súhlas dlžníka. Ak je účelom zmluvného zákazu či obmedzenia postupovania pohľadávok znemožnenie či obmedzenie možnosti vstupu nového veriteľa do záväzkovoprávneho vzťahu, je namieste takéto zmluvné obmedzenie hodnotiť ako ustanovenie, ktoré má trvať aj po ukončení zmluvného vzťahu. V tomto smere podľa odvolacieho súdu nemohla obstáť argumentácia žalobcov v podanom odvolaní odkazom na ust. § 36 Obč. zák.. V tejto časti odôvodnenia žalobcovia bez bližšieho odôvodnenia argumentovali ustanovením Občianskeho zákonníka, ktoré umožňuje vznik, zmenu alebo zánik práva či povinnosti viazať na splnenie podmienky. V danom prípade však v zmluve o dielo žiadna, či už odkladacia alebo rozvázovacia podmienka vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcov dojednaná nebola a samotní žalobcovia neuviedli, v čom má byť

právna úprava podľa § 36 Obč. zák. preukázaním opaku stanoviska súdu prvej inštancie, ktorý odstúpenie úpadcu od čl. VI bod 6.15 zmluvy o dielo vyhodnotil ako rozporné s obsahom a účelom zákona, a preto neplatné.

2.5 Argumentáciu žalobcov, podľa ktorej sa v dôsledku neplnenia záväzku objednávateľa zo zmluvy o dielo, teda Univerzitnej nemocnice Martin, mal úpadca dostať do nevýhodnej pozície, ak by za situácie omeškania Univerzitnej nemocnice nemohol od zmluvy odstúpiť, považoval odvolací súd taktiež za irelevantnú. V tomto smere považoval za potrebné poukázať na skutočnosť, že ustanovenie čl. VI bod 6.15 zmluvy o dielo, ktoré viaže postúpenie práv a záväzkov zo zmluvy na súhlas objednávateľa a predchádzajúci súhlas riadiaceho orgánu, je súčasťou zmluvy, ktorú úpadca v pozícii zhotoviteľa v celom rozsahu akceptoval. Úpadca sa tak v uvedenom zmluvnom článku v súlade s ust. § 525 ods. 2 Obč. zák. dohodol s dlžníkom, teda Univerzitnou nemocnicou Martin (v zmluve označená ako Martinská fakultná nemocnica), že jeho možnosť postúpiť práva z tejto zmluvy na tretiu osobu bude viazaná práve na súhlas Univerzitnej nemocnice ako objednávateľa a na predchádzajúci súhlas riadiaceho orgánu. Zo zmluvy o dielo úpadcovi ako zhotoviteľovi malo vzniknúť predovšetkým právo po vykonaní diela domáhať sa od objednávateľa zaplataenia ceny za vykonanie diela. Dotknutým zmluvným ustanovením tak nepochybne bola riešená predovšetkým otázka postúpenia pohľadávky týkajúcej sa zaplataenia ceny diela voči objednávateľovi Univerzitnej nemocnici v postavení dlžníka, ktorej postúpenie bolo viazané na zmluvou vymedzený súhlas. Nemohlo byť potom relevantné tvrdenie žalobcov, že v dôsledku neplnenia povinnosti dlžníka uhradiť cenu diela sa mal úpadca dostať do absurdnej pozície z dôvodu, že pohľadávku nemohol postúpiť. Odvolací súd uviedol, že úpadca už v čase vzniku zmluvného záväzku súhlasil s tým, že pohľadávku bez súhlasu nebude môcť postúpiť, a preto nie je zrejme, akým spôsobom táto situácia, ktorá bola zmluvou priamo prezumovaná, mala postavenie úpadcu vo vzťahu k objednávateľovi, teda Univerzitnej nemocnici, znevýhodniť. Rovnako nebolo odvolaciemu súdu zrejme, ako na základe tohto zmluvného dojednanie malo dôjsť k zvýhodneniu dlžníka (Univerzitnej nemocnice), keď na jeho práva a povinnosti vyplývajúce z uzatvorenej zmluvy o dielo, teda aj na prípadnú povinnosť uhradiť pohľadávku titulom ceny vykonaného diela, nemalo dojednané obmedzenie možnosti túto pohľadávku postúpiť na tretiu osobu žiadny dopad. Ak úpadca so zmluvným obmedzením postupovania svojich pohľadávok vyslovil súhlas podpisom zmluvy, tak v prípade, ak nastala situácia vzniku takejto pohľadávky na jeho strane, nemožno hovoriť o jeho znevýhodnení vo vzťahu k dlžníkovi, keď podpisom zmluvy obmedzenie svojho oprávnenia nakladať s predmetnou pohľadávkou akceptoval. Takéto zmluvné dojednanie svojim charakterom nemohlo napĺňať znaky či už šikanózneho zneužitia práva alebo zmluvného dojednanie, ktoré by bolo v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, keďže s takouto možnosťou počítá priamo zákonná úprava v ust. § 525 ods. 2 OZ. Odvolací súd dodal, že z povahy postúpenia ako singulárnej sukcesie vyplýva, že pri postúpení pohľadávky zostáva bezo zmeny čas a miesto plnenia, predmet plnenia a nemenia sa ani ďalšie práva a povinnosti spojené s postúpenou pohľadávkou. Ak teda postúpenie samé o sebe nemá žiaden vplyv na práva a povinnosti týkajúce sa postupovanej pohľadávky, tak nebolo možné dospieť k záveru, že by zákazom postúpenia mala byť jedna či druhá zmluvná strana zvýhodnená alebo znevýhodnená na úkor protistrany.

2.6 K odvolacej námietke žalobcov, že súd prvej inštancie nebral na zreteľ zásadu poctivého obchodného styku, v súvislosti s čím vzniesli námietku nedostatočného odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku, odvolací súd uviedol, že zásady poctivého obchodného styku sú odrazom všeobecne akceptovaného zákazu zneužitia práva v podmienkach obchodnoprávných záväzkových vzťahov. Vo všeobecnosti možno pojem zneužitia práva definovať ako prekročenie rozsahu oprávnenia, či rozpor s cieľom, ktorý právna norma na výkon oprávnenia určuje, a tým bezdôvodný zásah do práv a právom chránených záujmov iných subjektov. Uplatňovanie zásady poctivého obchodného styku má ochraňovať zmluvných partnerov pred šikanóznymi tendenciami a praktikami v obchodovaní, pričom zároveň platí, že o šikanovanie by išlo výlučne vtedy, ak by výkon práva zreteľne smeroval iba k zjavnému poškodeniu iných subjektov (rozsudok NS SR sp. zn. 3Obdo/11/2008). Odvolací súd s poukazom § 265 Obch. zák. uviedol, že predmetné ustanovenie umožňuje všeobecnému súdu posudzovať súlad výkonu subjektívneho práva so všeobecne rešpektovanými pravidlami správania medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti a vo výnimočných prípadoch, v ktorých by sa priznanie uplatneného nároku javilo ako krajne nespravodlivé, odoprieť výkonu (uplatneniu) takéhoto práva súdnu ochranu (rozsudok

NS ČR sp. zn. 32Cdo 3911/2010). Zásady poctivého obchodného styku sú špecifické pre oblasť obchodnoprávných vzťahov, ktoré sa vyznačujú osobitným postavením ich subjektov, ktoré presadzujú svoje podnikateľské zábery a nesú pritom podnikateľské riziko, pričom sa u nich zároveň predpokladá vysoká profesionálna úroveň. Ustanovenie § 265 Obch. zák. umožňuje tak postihovať taký výkon práva, keď účelom výkonu práva nie je realizácia vlastných oprávnených hospodárskych záujmov a hospodárskeho cieľa, ale ide o snahu výkonom práva znevýhodniť druhú stranu a spôsobiť jej ujmu.

2.7 Žalobcovia v podanom odvolaní za šikanóznou praktiku považovali, ak objednávateľ (nemocnica) zo zmluvy o dielo uzavretej s úpadcom trval na plnení zákazu postúpenia podľa čl. VI bod 6.15 zmluvy o dielo napriek tomu, že sám porušil záväzok uhradiť cenu diela. Žalobcovia tak skutočnosť, že zmluvná strana pôvodnej zmluvy o dielo v postavení objednávateľa (nemocnica) trvala na dodržiavaní zmluvných dojednaní, vrátane obmedzenia postupovania pohľadávok vzniknutých z tejto zmluvy, stotožňovali so zneužitím práva s následkom porušenia zásad poctivého obchodného styku. S týmto záverom sa však odvolací súd nestotožnil. Ako už konštatoval vyššie, dojednanie čl. VI bod 6.15 zmluvy, ktorým došlo k zakotveniu obmedzenia možnosti postúpiť pohľadávky z uzatvorenej zmluvy o dielo na predchádzajúci súhlas riadiaceho orgánu a súhlas objednávateľa, bolo výsledkom dohody úpadcu ako zhotoviteľa s objednávateľom (nemocnicou). S takouto dohodou podpisom zmluvy úpadca vyslovil súhlas, takéto obmedzenie svojho práva postupovať pohľadávky vzniknuté zo zmluvy tým akceptoval, a preto samotná skutočnosť, že zmluvná strana - objednávateľ (nemocnica) trval na dodržiavaní tohto obojstranne zmluvnými stranami dojednaného obmedzenia, nesignalizovalo akékoľvek zneužitie práva, či porušenie zásad poctivého obchodného styku. Odvolací súd v tomto smere zdôraznil zásadu záväznosti zmlúv (pacta sunt servanda), v zmysle ktorej je platná zmluva rovnako a bezpodmienečne záväzná pre obe strany a túto záväznosť môže stratiť len spôsobom vyplývajúcim zo zmluvy alebo zo zákona. Dotknutá zásada je jednou z hlavných zásad vyplývajúcich z čl. II ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a je považovaná za najvyššiu prirodzenú právnu normu, od ktorej je odvodzované všetko právo. Odvolací súd tiež považoval za potrebné zvýrazniť, že ingerencia všeobecného súdu do zmluvnej voľnosti účastníkov je na mieste len vo výnimočných, odôvodnených prípadoch tak, aby nedošlo k narušeniu základných právnych princípov, predovšetkým princípu právnej istoty a zásady dodržiavania zmluvných záväzkov. Neobstojí preto podľa odvolacieho súdu argumentácia žalobcov, že v dôsledku neplnenia záväzku jednou zmluvnou stranou (objednávateľom - nemocnica) by mala byť druhá zmluvná strana (zhotoviteľ - úpadca) pozbavená práva odstúpiť od tejto časti záväzku. Možnosť odstúpiť od zmluvy je v zmysle ust. § 344 Obch. zák. viazaná na prípady, ktoré ustanovuje zmluva alebo tento alebo iný zákon. Ako už bolo konštatované vyššie, možnosť odstúpenia od konkrétneho zmluvného ustanovenia obsahujúceho obmedzenie postupovania pohľadávok vzniknutých z dotknutej zmluvy o dielo nevyplýva zo zákonnej úpravy Obchodného zákonníka a takáto možnosť nie je daná ani dotknutou zmluvou o dielo. V zhode so súdom prvej inštancie preto odvolací súd konštatoval, že ak by bola pripustená možnosť zmluvných strán podľa ich vlastného výberu odstupovať od jednotlivých zmluvných dojednaní, dochádzalo by k zmene obsahu zmluvy v dôsledku jednostranných právnych úkonov, čím by jednostrannými právnymi úkonmi boli negované dvojstranne dohodnuté práva a povinnosti zakotvené v zmluvnom vzťahu. Ak sa potom objednávateľ (nemocnica) domáhal uplatňovania zmluvne dojednaného obmedzenia možnosti postúpiť pohľadávku vzniknutú z dotknutej zmluvy o dielo, tak sa domáhal len dodržiavania zmluvných dojednaní, s ktorými úpadca podpisom zmluvy vyslovil súhlas. Takéto konanie za žiadnych okolností nebolo možné vyhodnotiť ako konanie, ktoré by bolo v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku.

2.8 V prípade námietky žalobcov, v zmysle ktorej mal veriteľ v postavení objednávateľa zo zmluvy finančné právo v podobe práva účtovať dlžníkovi cenu dodaného plnenia s tým, že túto cenu vyúčtoval a tým toto právo naplnil a následne postúpil ďalej na tretiu osobu pohľadávku už ako svoj majetok, tak takýto postup nebol v rozpore s ust. čl. VI bod 6.15 zmluvy, odvolací súd uviedol, že takto vyslovený názor žalobcov je v rozpore so samotným charakterom záväzkovoprávneho vzťahu, ktorý z uzatvorenej zmluvy o dielo vznikol. Vo všeobecnosti platí, že v zmysle ust. § 488 Občianskeho zákonníka je záväzkový vzťah právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. V prejednávanom prípade zo zmluvy o dielo patrilo zhotoviteľovi po vykonaní diela právo na zaplatenie ceny diela, čomu zodpovedala povinnosť

objednávateľa cenu diela zaplatiť a tým svoj záväzok voči zhotoviteľovi splniť. Zo zmluvy o dielo zhotoviteľovi v postavení veriteľa vzniklo právo požadovať plnenie, teda na jeho strane vznikla pohľadávka, a to pohľadávka na zaplatenie ceny diela. Zhotoviteľovi tak po vykonaní diela vzniklo právo na plnenie ceny diela, ktoré voči dlžníkovi uplatnil vystavením faktúry. Plnením vznikla na strane veriteľa pohľadávka na zaplatenie ceny diela, ktorá zodpovedá právu zhotoviteľa cenu diela po vykonaní diela požadovať. Ak ust. čl. VI bod 6.15 zmluvy viaže postúpenie práv zo zmluvy na súhlas objednávateľa a predchádzajúci súhlas riadiaceho orgánu, tak potreba tohto súhlasu sa nepochybne viazala na postúpenie práva na zaplatenie ceny diela, ktoré zodpovedá práve pohľadávke, ktorá bola predmetom zmluvy o postúpení.

2.9 Pokiaľ išlo o námietku žalobcov ohľadom nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku, odvolací súd uviedol, že nezistil opodstatnenosť tohto odvolacieho dôvodu. Odôvodnenie rozsudku je tou časťou rozsudku, ktorá je relevantná a významná z hľadiska presvedčivosti, logickej konzistentnosti a preskúmateľnosti súdneho rozhodnutia. S poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 119/03 odvolací súd považoval za potrebné zdôrazniť, že ust. § 157 ods. 2 O. s. p. (aktuálne ust. § 220 ods. C. s. p.) treba vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie všeobecného súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol podstatné okolnosti týkajúce sa výkladu opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia, vyporiadal sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup je z odôvodnenia napadnutého rozsudku dostatočne zrejmý. Uviedol, ktoré skutočnosti mal z vykonaného dokazovania za preukázané, uviedol príslušné právne normy, ktoré na zistený skutkový stav aplikoval, a to s poukazom na všetky skutočnosti, ktoré boli zistené vykonaným dokazovaním, a tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia pritom nepochybne patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu a vyplýva aj z ustálenej judikatúry ESLP. Zároveň však judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký argument, ktorý pre rozhodnutie vo veci samej nie je podstatný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. V tomto kontexte preto odvolací súd ako nedôvodnú vyhodnotil námietku žalobcov, že súd prvej inštancie sa nevyjadril k ich tvrdeniu o rozpore postupu dlžníka so zásadami poctivého obchodného styku. Odvolací súd uviedol, že keď súd prvej inštancie vecne správne uzavrel, že odstúpenie od čl. IV bod 6.15 zmluvy o dielo a následne uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávky sú v rozpore so zákonnou úpravou, nemala táto skutočnosť, za konštatovania absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, od ktorej žalobcovia odvodzovali v konaní uplatnený nárok, vplyv na vecnú správnosť jeho rozhodnutia.

2.10 S odvolaním sa na názor Ústavného súdu SR, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (IV. ÚS 115/03), odvolací súd po preskúmaní odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným a dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Jeho rozhodnutie preto nemožno považovať za svojvoľné, či zjavne neodôvodnené, keď sa súd v skutkovej a právnej rovine zaoberal nosnou argumentáciou sporových strán a túto argumentáciu, aj pokiaľ išlo o tvrdenie žalobcov, riadne vyhodnotil. Súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel a význam v kontexte relevantných zistení o skutkovom stave vo veci. Z judikatúry ÚS SR vyplýva, že iba skutočnosť, že sa odvolateľ s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo o arbitrárnosti rozhodnutia súdu (I. ÚS 188/06). Okrem toho odvolací súd považoval za potrebné poukázať na to, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (Stanovisko občiansko-právneho kolégia NS SR č. 2 zo dňa 03. decembra 2015, Zbierka Stanovísk NS SR a súdov SR 1/2016). V danom prípade napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie i čo do odôvodnenia spĺňa kritériá vecne správneho rozhodnutia za dostatočného rešpektovania ust. § 220 C. s. p..

2.11 Vychádzajúc z uvedených zhodnotení odvolací súd dospel k záveru zhodnému so súdom prvej inštancie. O trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. a nárok na ich náhradu priznal úspešnému žalovanému.

3. Rozsudok odvolacieho súdu napadli dovolaním žalobca 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia“) z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.. Navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu ako aj ním potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň si dovolatelia uplatnili nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

3.1 Dovolatelia namietali, že konajúci súd síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval a súčasne zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právne otázky, od ktorých vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené dovolatelia vymedzili nasledovne:

A/ Či za zistených skutkových okolností môže jedna zmluvná strana - v prejednávanej veci zhotoviteľ, čo aj čiastočne (pri podmienkach zmluvy nie obligatórnych) odstúpiť od zmluvy, najmä od ustanovenia dohodnutého iba v prospech objednávateľa, ktoré umožňovalo prevod pohľadávky zhotoviteľa plynúcej zo zmluvy iba s jeho súhlasom a ktoré ho pre neplnenie vo vzťahu neprimerane zvýhodnilo, teda pre zásadné porušenie zmluvy objednávateľom - nezaplatenie ceny za dielo, a teda bez potreby odstúpiť od zmluvy ako celku?

B/ Či je správne vykladať ust. § 347 ods. 1 Obch. zák. vo vzťahu k možnosti odstúpiť od časti zmluvy - zmluvných dojednaní, postavených na novej dohode viazanej na „absolútnej“ možnosti výkonu práva patriaceho len jednej zmluvnej strane, teda v konkrétnom prípade na odstúpenie od dohody o postúpení pohľadávky v zmysle podmienky založenej podľa § 525 ods. 2 Obč. zák.? Inými slovami, či mohol zhotoviteľ odstúpiť od ustanovenia zmluvy zakazujúceho postúpenie pohľadávky bez súhlasu objednávateľa a v súvislosti s nezaplatením časti splatného nesplneného záväzku, ak objednávateľ ani po výzve na dodatočné plnenie neplnil, ostal pasívny a táto pasivita - (ne)splnenie podmienky - udelenie súhlasu, bol na jeho prospech?

V prípade uvedených prvých dvoch otázok, ktoré dovolatelia označili za navzájom súvisiace, považovali za nesprávny právny názor konajúceho súdu, že zmluvná strana môže síce od zmluvy odstúpiť, ale len v časti záväzku, ktorej sa omeškanie dlžníka - druhej strany - týka, avšak dôsledkom takéhoto čiastočného odstúpenia nemôže byť iba zánik niektorej povinnosti zo zmluvy, ale následkom je zánik zmluvy ako celku. S uvedeným súvisí nesprávny záver odvolacieho súdu, že odstúpenie od čl. VI bod 6.15 zmluvy nie je odstúpením od zmluvy v zmysle § 347 ods. 1 Obch. zák., teda nejde o odstúpenie ohľadom časti plnenia, s ktorým je druhá strana v omeškaní, t. j. čiastočné odstúpenie je možné iba vo vzťahu k plneniu zmluvy, nie vo vzťahu k jednotlivým zmluvným dojednaniám.

3.2 V súvislosti so správnym riešením nastolených právnych otázok dovolatelia poukázali v prvom rade na to, že zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá v rozpore s § 525 ods. 2 Obč. zák. je síce absolútne neplatným právnym úkonom, avšak v prejednávanej veci je potrebné vnímať jej osobitosť v tom, kedy došlo k postúpeniu spornej pohľadávky a čo takémuto úkonu veriteľa predchádzalo. Platné zrušenie zmluvy je podľa dovolateľov preukázané tým, že veriteľ/postupca poskytol primeranú lehotu na dodatočné splnenie porušenej povinnosti, ktorá ani v tejto dodatočnej lehote povinnou osobou, ktorá bola upozornená na možné následky, splnená nebola. Práve excelentným preukázaním opaku stanoviska súdu prvej inštancie, aj odvolacieho súdu je podľa dovolateľov práve právna úprava podľa § 36 Obč. zák. Dovolatelia ďalej považovali za potrebné zdôrazniť, že k výzve na zaplatenie pohľadávky došlo po vykonaní diela, a teda ak v tomto čase existovala pohľadávka veriteľa a zmluvná dohoda o spôsobe jej prípadného postúpenia na tretiu osobu, tak práve pri odstúpení len od tejto časti zmluvy (s poukazom na § 349 ods. 1 Obch. zák., odstúpenie od zmluvy pôsobilo od okamihu odstúpenia), ostali všetky ostatné zmluvné dojednania zachované. Práve porušenie zmluvnej povinnosti zo strany objednávateľa diela vyvolalo podľa dovolateľov Obchodným zákonníkom predvídaný postup účastníka zmluvy a jeho následok, a to využité garantovanej možnosti odstúpiť od časti zmluvy. Dovolatelia dodali, že účelom ustanovenia, ktorým sa zakazuje prevod pohľadávok zo zmluvy bez dohody s dlžníkom, je samotný zákaz prevodu pohľadávok, avšak takéto ustanovenie má byť platné iba vtedy, ak sa zmluva dodržiava, no v prejednanom prípade nemocnica svoj záväzok porušila. K záveru odvolacieho súdu, že odstúpenie úpadcu od čl. VI bod 6.15 zmluvy nie je odstúpením v zmysle § 347 ods. 1 Obch. zák., teda,

že nejde o odstúpenie ohľadom časti plnenia, s ktorým je druhá strana v omeškaní, dovolatelia považovali za potrebné zdôrazniť, že zmluva nie je ničím iným, len spojením mnohých práv a povinností, a preto i pri plnení zmluvy musí a môže ísť o pohľad na plnenie ktoréhokoľvek práva či povinnosti. Teda, ak veriteľ môže ovplyvniť stav pasivity dlžníka a využije inštitút smerujúci k rýchlemu a účinnému vyriešeniu vzniknutého stavu, nemôže byť jeho konanie vyložené ako absolútne neplatný právny úkon pre rozpor s dohodou s dlžníkom.

3.3 Ako tretiu v poradí dovolatelia nastolili otázku C/ či nie je v rozpore so zásadou poctivosti (poctivého obchodného styku), aby ak zmluvná strana (objednávateľ), ktorá poruší zmluvu o dielo v jej časti tým, že neplní - nezaplatí časť ceny za dielo, by mala požívať absolútnu ochranu vo vzťahu k zmluvnému dojednaniu, ktoré je v zmluve dohodnuté na jej vôľu a ak by jej neprejavenie bolo len na jej prospech?

V danom prípade teda dovolatelia namietali posúdenie aplikácie zásady poctivého obchodného styku na daný skutkový stav a nesprávny záver o tom, že k porušeniu poctivého obchodného styku nedošlo. V tejto súvislosti dovolatelia síce poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/11/2008 zo dňa 18. júna 2009, podľa ktorého „obchodník nesmie prekročiť medze, ktoré vyplývajú zo zásad poctivého obchodného styku pri presadzovaní svojich záujmov, nesmie zneužívať práva, ktoré mu podľa zákona vznikli. Pôsobenie zásady poctivého obchodného styku má ochraňovať zmluvných partnerov pred šikanóznymi tendenciami a praktikami v obchodovaní. O šikanovanie by išlo vtedy, ak by výkon práva zreteľne smeroval iba k zjavnému poškodeniu iných subjektov." S ohľadom na skutkové okolnosti prípadu však dodali, že s nastolenou otázkou dovolací súd doposiaľ nebol konfrontovaný. S poukazom na uvedené dovolatelia uviedli, že trvanie nemocnice na tom, aby bol plnený zákaz podľa čl. VI zmluvy za stavu, keď zásadne porušila s ním súvisiaci záväzok, je šikanózna podmienka a praktika, ktorej nemožno priznať a poskytnúť súdnu ochranu. Dodali, že v danom prípade boli okolnosti naozaj netypické, avšak súd úplne rezignoval na princíp spravodlivosti. Záverom zhrnuli, že ak jedna zmluvná strana dohodu v časti záväzku neplnila, nemožno pozbaviť druhú stranu (úpadcu) práva odstúpiť od časti záväzku s porušením súvisiacej.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol a zároveň mu priznal náhradu trov dovolacieho konania. Argumentoval tým, že riešenie právnych otázok nastolených dovolateľmi je založené na výklade právneho predpisu spôsobom ad absurdum, pričom žalovaný sa v daných súvislostiach v celom rozsahu stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu, pokiaľ išlo o aplikáciu ust. § 344 a nasl. Obch. zák. Žalovaný uviedol, že obsah a účel dojednania obmedzujúceho postupovanie pohľadávok, s prihliadnutím na jeho charakter, bol a musel byť zmluvným stranám známy už pri uzatvorení zmluvy, na základe čoho nemožno považovať za platný právny úkon odstúpenie len od jediného článku zmluvy, ktorého zjavným zámerom bolo vylúčiť riadne dohodnuté obmedzenie, dojednané pre postupovania neuhradených pohľadávok. K aplikácii zásady poctivého obchodného styku žalovaný uviedol, že odstúpenie od jediného článku zmluvy bolo v daných súvislostiach nielen v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku, ale predstavuje aj flagrantné zneužitie práva, pretože okrem iného práve v zmysle zásady pacta sunt servanda, táto ukladá stranám, aby zachovávali zmluvné dojednania, aby ich neobchádzali a nevykonávali také úkony, ktoré by bránili uplatňovaniu zmluvných dojednaní v súlade s ich účelom. Pritom každý úkon, ktorý má za cieľ obísť niektoré zmluvné dojednanie, resp. zabrániť jeho uplatneniu v zmluvnom vzťahu, je potrebné považovať, podľa názoru žalovaného, za porušenie zásady poctivého obchodného styku. Zdôraznil, že rozpor čiastočného odstúpenia od zmluvy zo zásadami poctivého obchodného styku je potrebné posudzovať aj v časovom kontexte, nakoľko tento úkon bezprostredne predchádzal vyhláseniu konkurzu a okrem iného mal za cieľ zbaviť úpadcu predmetnej pohľadávky tak, by nebola predmetom speňaženia a vymáhania v rámci konkurzu, ale poslúžila na individuálne upokojenie vybraných veriteľov.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (ust. § 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podali žalobcovia, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpení v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C. s. p. a contrario) po prejednaní veci dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože dovolací dôvod nie je vymedzený v súlade so zákonom.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie

odvolacieho súdu a v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania má svoje osobitné postavenie. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. Dovolanie podľa C. s. p. nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Podľa ust. § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Podľa ust. § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

10. Podľa ust. § 432 ods. 2 C. s. p., dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

11. Podľa ust. § 440 C. s. p., dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

12. Podľa ust. § 442 C. s. p., dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil dovolací súd.

13. Podľa ust. § 447 ods. 1 písm. f) C. s. p., dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

14. Dovolatelia v posudzovanom prípade vyvodzujú prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj ust. § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 8.06.2017).

15. Pokiaľ dovolací súd má riešiť právnu otázku, ktorou sa dovolací súd ešte nezaoberal (§ 421 ods. 1

písm. b/ C. s. p.), tak v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd a b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (viď uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22.02.2018). C. s. p. v tomto smere zaťažuje argumentačnou povinnosťou dovolateľa, a nie dovolací súd. Právna otázka takto dovolateľom v dovolaní nenastolená a nekonkretizovaná, nemá relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na hypotézach a domnienkach, akú asi otázku mal dovolateľ na myslí, ktorou sa dovolací súd doposiaľ vo svojej rozhodovacej praxi ešte nezaoberal.

16. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí ísť - okrem vyššie uvedených podmienok - predovšetkým o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (viď uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 z 26. februára 2010).

17. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. musí byť zároveň riešená odvolacím súdom, pričom odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie a musí ísť o otázku zásadného právneho významu. Aj za účinnosti nových civilných predpisov je opodstatnené konštatovanie, že otázkou zásadného právneho významu je otázka, ktorá je významná nielen pre prerokovávanú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov SR (sp. zn. 1Cdo/132/2009, 2Cdo/71/2010, 3Cdo/51/2006, 4Cdo/151/1998, 5Cdo/1/2010, 7Cdo/117/2011).

18. Nesprávne právne posúdenie pritom môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia.

19. Dovolací súd dodáva, že jeho úlohou nie je, aby svojim výkladom textu dovolania fakticky dopĺňal, či domýšľal niektoré jeho náležitosti. V prípade absencie vymedzenia kľúčovej právnej otázky, nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesno-právnych a hmotno-právnych otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd. V opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania, uvedenej v C. s. p., ale aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 C. s. p.. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery prichádza do úvahy až vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné (viď R 54/2012 a rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 7Cdo/17/2013).

20. Podľa názoru dovolacieho súdu, dovolanie podané žalobcami (podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.) nespĺňa kritériá uvedené v odsekoch 14 až 19.

21. Vádu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. dovolateľa vzhľadli v nesprávnom právnym posúdení správne zisteného skutkového stavu. Právne otázky, od vyriešenia ktorých malo podľa ich názoru závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu a ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené, zamerali predovšetkým na posúdenie otázky platnosti odstúpenia od zmluvy za daných skutkových okolností (a s tým súvisiacej platnosti postúpenia pohľadávky) a posúdenie aplikácie zásady poctivého obchodného styku taktiež v podmienkach viažucich sa na skutkový stav prejednávanej veci.

22. Dovolací súd s poukazom na vyššie uvedené kritériá vzťahujúce sa na vymedzenie právnej otázky tak, aby mohla byť predmetom posudzovania zo strany dovolacieho súdu konštatuje, že dovolateľmi nastolené otázky - tak, ako sú sformulované - nepredstavujú právne otázky zamerané na interpretáciu alebo aplikáciu konkrétneho zákonného ustanovenia, ktorá je predpokladaná v ust. § 421 ods. 1 C. s. p. spôsobom zadaným judikatúrou najvyššieho súdu (napr. v uznesení sp. zn. 3Cdo/158/2017), ale jedná sa o skutkové otázky, ktoré dovolací súd nie je oprávnený riešiť. Navyiac dovolací súd dospel k záveru, že predmetné otázky tak, ako sú vymedzené dovolateľmi, sa vzťahujú výlučne na vzťah medzi úpadcom/žalovaným a objednávateľom/nemocnicou založený zmluvou o dielo, týkajú sa výkladu jednotlivých ustanovení tejto zmluvy (najmä čo sa týka možnosti odstúpenia od konkrétneho čl. VI bod 6.15 a s tým súvisiaceho zákazu postúpenia pohľadávky bez súhlasu objednávateľa a riadiaceho orgánu) a nie je možné ich zovšeobecniť tak, aby prípadné závery vyplývajúce z ich vyriešenia boli aplikovateľné v širších súvislostiach, t. j. pre obdobné prípady, ktoré sa v budúcnosti vyskytnú v rozhodovacej praxi súdov SR.

23. Aj keď záver o tom, že dovolatelia v dovolaní nastolili skutkové (a nie právne) otázky, postačuje na odôvodnenie rozhodnutia o odmietnutí dovolania, dovolací súd považuje za potrebné sa v stručnosti vyjadriť k nastoleným otázkam.

24. Pokiaľ ide o prvé dve otázky (A/, B/), vyplýva z nich, že dovolatelia sa domáhali určenia, resp. vyriešenia toho, či za daných skutkových okolností (ktorý skutkový stav považovali za správne zistený) je jedna zmluvná strana (úpadca) oprávnená čiastočne odstúpiť od zmluvy, konkrétne od ustanovenia dohodnutého v prospech objednávateľa (zákaz postúpenia pohľadávky), a to pre zásadné porušenie zmluvy objednávateľom (nezaplatenie ceny za dielo), bez potreby odstúpiť od zmluvy ako celku. V súvislosti s uvedeným sa domáhali vyriešenia otázky, či je správne vykladať ust. § 347 ods. 1 Obch. zák. vo vzťahu k možnosti odstúpiť od časti zmluvy (dohody o postúpení pohľadávky) v zmysle požiadavky vyplývajúcej z ust. § 525 ods. 2 Obč. zák., a teda, či zhotoviteľ/úpadca mohol odstúpiť od zmluvy v časti ustanovenia zakazujúceho postúpenie pohľadávky bez súhlasu objednávateľa, ak objednávateľ aj po výzve na dodatočné plnenie povinnosti ostal pasívny, pričom táto jeho pasivita - (ne)splnenie podmienky - udelenie súhlasu-bola na jeho prospech. V tomto smere je nevyhnutné zo strany dovolacieho súdu poukázať na to, že dovolatelia síce súhlasia s tým, že zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá v rozpore s § 525 ods. 2 Obč. zák. je absolútne neplatným právnym úkonom, avšak v prejednávanej veci je potrebné podľa nich vnímať jej osobitosť v tom, kedy došlo k postúpeniu spornej pohľadávky a čo takémuto úkonu veriteľa predchádzalo. Dovolaciemu súdu neuniklo, že dovolatelia sa okolnosti prejednávanej veci snažia vykresliť tak, aby odstúpenie od zmluvy o dielo v časti čl. VI bod 6.15 vyznelo ako následok čiastočného neplnenia povinnosti (nezaplatenie ceny za dielo) zo strany objednávateľa/nemocnice. Bránia sa tým, že objednávateľovi poskytl dodatočnú lehotu na splnenie povinnosti, ktorá však ani v tejto lehote splnená nebola a tak ako „sankciu“ za takéto konanie objednávateľa zvolili odstúpenie od zmluvy, nie však v časti predmetu zmluvy (časti plnenia, s ktorým bola druhá zmluvná strana v omeškaní) ale v časti týkajúcej sa výslovného zákazu postúpenia pohľadávky na tretiu osobu. Otázky nastolené dovolateľmi sú tak zamerané výlučne na skutkový stav a osobitosti prejednávanej veci, vychádzajú výlučne zo skutočností vyplývajúcich z uzavretej zmluvy o dielo a zmluvných podmienok v nej obsiahnutých, vrátane zákazu postúpenia pohľadávky bez súhlasu objednávateľa a riadiaceho orgánu. Ako už bolo uvedené vyššie, takto vymedzené otázky majú význam len pre posudzovanú vec a vzťah medzi zhotoviteľom/úpadcom a objednávateľom/nemocnicou. Pre dovolací súd je v posudzovanom prípade nesporné a dovoľuje si konštatovať, že dovolatelia skutkový stav považujú za spoľahlivo zistený a zákonné ustanovenia, ktoré konajúce súdy správne aplikovali a interpretovali na okolnosti prejednávaneho prípadu, vykladajú v rozpore s ich účelom a významom, resp. vo svoj prospech.

25. Dovolací súd síce nie je oprávnený posudzovať procesne náležitým spôsobom zistený a ustálený skutkový stav súdom prvej inštancie a odvolacím súdom a zaoberať sa skutkovými otázkami, avšak na tomto mieste považuje za potrebné uviesť, že súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd venovali značnú pozornosť otázke odstúpenia od zmluvy o dielo v časti čl. VI bod 6.15 a platnosti následného postúpenia pohľadávky na žalobcov. Nakoľko tieto úkony vyhodnotili v súlade so zisteným skutkovým stavom a pri aplikácii zodpovedajúcich zákonných ustanovení za neplatné, dospeli k záveru, že žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno ohľadom preukázania dôvodnosti vylúčenia sporného majetku zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu. V prejednanom prípade je nesporný záver, že odstúpenie od časti záväzku podľa §

347 Obch. zák. neznamená možnosť odstúpiť od ľubovoľného ustanovenia zmluvy, ale možnosť odstúpiť ohľadne časti plnenia. Zvolený postup žalobcov bol preto v rozpore s účelom a zmyslom ustanovenia brániaceho postupovaniu pohľadávok. Z tohto ustanovenia pritom nepochybne vyplýva, že má trvať aj po ukončení zmluvy, pričom prípadné odstúpenie od zmluvy sa nesmie dotýkať ustanovení zmluvy, ktoré práve takúto podmienku spĺňajú. Je nevyhnutné zdôrazniť, že ust. § 347 ods. 1 Obch. zák. sa dotýka prípadov, keď dlžník napriek tomu, že je povinný poskytnúť celé plnenie, túto svoju povinnosť nesplní a poskytne len časť plnenia a s inou časťou svojho plnenia sa dostáva do omeškania. V takýchto prípadoch je veriteľ oprávnený odstúpiť od zmluvy v rozsahu nesplneného plnenia, teda toho plnenia, s ktorým je dlžník v omeškaní, avšak v dotknutom prípade úpadca odstúpenie obmedzil na konkrétne zmluvné dojednanie v čl. VI bod 6.15 zmluvy, ktoré upravuje otázku postúpenia práv a záväzkov z dotknutej zmluvy o dielo. V prípade takto vymedzeného odstúpenia od zmluvy potom nie je a nebolo možné konštatovať, že išlo o odstúpenie v zmysle § 347 ods. 1 Obch. zák., teda o odstúpenie ohľadom časti plnenia, vo vzťahu ku ktorému bola druhá zmluvná strana v omeškaní. V prípade uvedeného článku zmluvy išlo pritom o zmluvný zákaz /obmedzenie, ktorým bola nepochybne riešená predovšetkým otázka postúpenia pohľadávky týkajúcej sa zaplataenia ceny diela voči objednávateľovi Univerzitnej nemocnici v postavení dlžníka, ktorej postúpenie bolo viazané na zmluvou vymedzený súhlas, pričom toto ustanovenie úpadca podpisom zmluvy bezvýhradne akceptoval.

26. Nakoľko vymedzené otázky predstavujú otázky skutkové, nemôžu založiť prípustnosť dovolania v posudzovanej veci. Záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods.1 C. s. p. pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal dovolací súd už vo svojich skorších rozhodnutiach (viď uznesenie NS SR sp. zn. 1Obdo/47/2017, sp. zn. 4Obdo/45/2017, sp. zn. 5Obdo/22/2017).

27. Dovolací súd v súvislosti so skutočnosťou, že otázky vymedzené dovolateľmi sa vzťahujú výlučne na vzťah medzi úpadcom/žalovaným a objednávateľom/nemocnicou založený zmluvou o dielo, týkajú sa výkladu jednotlivých ustanovení tejto zmluvy (najmä čo sa týka možnosti odstúpenia od konkrétneho čl. VI bod 6.15 a s tým súvisiaceho zákazu postúpenia pohľadávky bez súhlasu objednávateľa a riadiaceho orgánu) zdôrazňuje, že výklad ustanovení zmluvy predstavuje zisťovanie obsahu týchto právnych úkonov ako súčasť skutkového stavu veci a nepredstavuje nesprávne právne posúdenie veci z hľadiska dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 432 ods. 1 a 2 C. s. p.. Ak strana sporu v dovolacom konaní vytyká súdu, že jednotlivé ustanovenia zmluvy interpretoval nesprávne, v rozpore s jej skutočným obsahom, ide o dovoláciu námietku nevystihujúcu podstatu § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., lebo takáto námietka sa týka nesprávneho skutkového zistenia, na ktorom súd založil svoje právne závery. Pokiaľ totiž súd zisťuje obsah zmluvy, a to aj za pomoci výkladu prejavov zmluvných strán v zmysle § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, rieši skutkové otázky (skúma a zamýšľa sa nad tým, či sú ustanovenia zmluvy jasné, aký majú zmysel, či si navzájom neprotirečia). Výsledkom tejto činnosti súdu sú skutkové zistenia a z nich vyvedené skutkové (nie právne) závery súdu. Hodnotiaci skutkový záver súdu, ktorý tvorí podstatu tohto výsledku, nemožno považovať za právne posúdenie veci (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/27/2019 zo 14. marca 2019). Problematikou rozlišovania skutkových a právnych otázok v súvislosti s dokazovaním vykonaným listinným dôkazom - zmluvou - sa dovolací súd zaoberal aj v uznesení sp. zn. 3Cdo/27/2019 zo dňa 14.03.2019, kde skonštatoval, že „z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku je významná len právna, nie skutková otázka. Pokiaľ súd na základe výsledkov dokazovania vykonaného listinným dôkazom (zmluvou) zisťuje obsah zmluvy, oboznamuje sa s tým, čo a ako je v nej vyjadrené a v spojitosti s tým posudzuje určitosť a zrozumiteľnosť vyjadrenia vôle zmluvných strán, rieši skutkové otázky a následne prijíma skutkové závery. Po vyriešení skutkových otázok prístupuje súd k riešeniu právnych otázok. Skutkový záver súdu o tom, že zmluva spôsobom určitým a zrozumiteľným vyjadruje vôľu konajúcich, vedie k právnomu záveru súdu, že zmluva nie je neplatná z dôvodu uvedeného v § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. A naopak, skutkový záver súdu, o tom, že zmluva je vo vyjadrení vôle konajúcich neurčitá a nezrozumiteľná, vedie k právnomu záveru súdu o neplatnosti zmluvy v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.“

28. V prípade poslednej otázky (C/) sa dovolatelia domáhali určenia, či nie je v rozpore so zásadou poctivosti (poctivého obchodného styku), ak by zmluvná strana (objednávateľ), ktorá poruší zmluvu o dielo v jej časti tým, že neplní - nezaplatí časť ceny za dielo, mala požívať absolútnu ochranu vo vzťahu

k zmluvnému dojednaniu, ktoré je v zmluve dohodnuté na jej vôľu (čl. VI bod 6.15 zmluvy o dielo) a ak by jej neprejavenie bolo len na jej prospech. Dovolatelia si síce boli vedomí toho, že v danom prípade boli okolnosti naozaj netypické, avšak trvanie nemocnice na tom, aby bol plnený zákaz podľa čl. VI zmluvy za stavu, keď zásadne porušila s ním súvisiaci záväzok, považovali za šikanóznou podmienku a praktiku, ktorej nemožno priznať a poskytnúť súdnu ochranu. Zastávali názor, že ak jedna zmluvná strana dohodu v časti záväzku neplnila, nemožno pozbaviť druhú stranu (úpadcu) práva odstúpiť od časti záväzku s porušením súvisiacej.

29. V súvislosti s uvedenou otázkou dovolací súd v prvom rade odkazuje na svoje závery už uvedené vyššie, a to že rovnako ako v prípade prvých dvoch otázok, aj tu sa jedná o otázku skutkovú, ktorú dovolací súd nie je oprávnený riešiť a rovnako aj v tomto prípade je argumentácia dovolateľov zameraná na konkrétne zmluvné dojednanie, kde je namieste opätovne odkázať na závery uvedené v bode 27 odôvodnenia tohto uznesenia. Napriek uvedenému dovolací súd dodáva, že v posudzovanom prípade nemožno opomíňať rozpor zmluvy o postúpení s existujúcim a účinným zákazom postupovania pohľadávok zo zmluvy o dielo na tretie osoby bez súhlasu objednávateľa. Dovolatelia bez akéhokolvek rozumného dôvodu opomenuli, že zmluvná strana pôvodnej zmluvy o dielo v postavení objednávateľa (nemocnica) len trvala na dodržiavaní zmluvných dojednaní, vrátane obmedzenia postupovania pohľadávok vzniknutých z tejto zmluvy, čo dovolatelia neopodstatnene stotožňovali so zneužitím práva s následkom porušenia zásad poctivého obchodného styku. Je však nevyhnutné zdôrazniť, že ak úpadca so zmluvným obmedzením postupovania svojich pohľadávok vyslovil súhlas podpisom zmluvy, tak v prípade, ak nastala situácia vzniku takejto pohľadávky na jeho strane, nemožno hovoriť o jeho znevýhodnení vo vzťahu k dlžníkovi, keď podpisom zmluvy obmedzenie svojho oprávnenia nakladať s predmetnou pohľadávkou akceptoval. Takéto zmluvné dojednanie svojim charakterom nemohlo napĺňať znaky tak šikanózneho zneužitia práva alebo zmluvného dojednania, ktoré by bolo v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, keďže s takouto možnosťou počíta priamo zákonná úprava v ust. § 525 ods. 2 Obč. zák.. Možnosť odstúpenia od konkrétneho zmluvného ustanovenia obsahujúceho obmedzenie postupovania pohľadávok vzniknutých z dotknutej zmluvy o dielo nevyplynula pre úpadcu ani zo zákonnej úpravy Obchodného zákonníka a takúto možnosť mu neposkytovala ani dotknutá zmluva o dielo.

30. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcov neumožňuje, aby bol na jeho základe uskutočnený meritórny dovolací prieskum, nakoľko dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C. s. p. Keďže vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je dovolanie žalobcov podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. prípustné, dovolací súd ho v súlade s ustanovením § 447 písm. f/ C. s. p. odmietol.

31. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§451 ods.3 druhá veta C. s. p., § 453 ods.1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§262 ods. 2 C. s. p.).

32. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.